

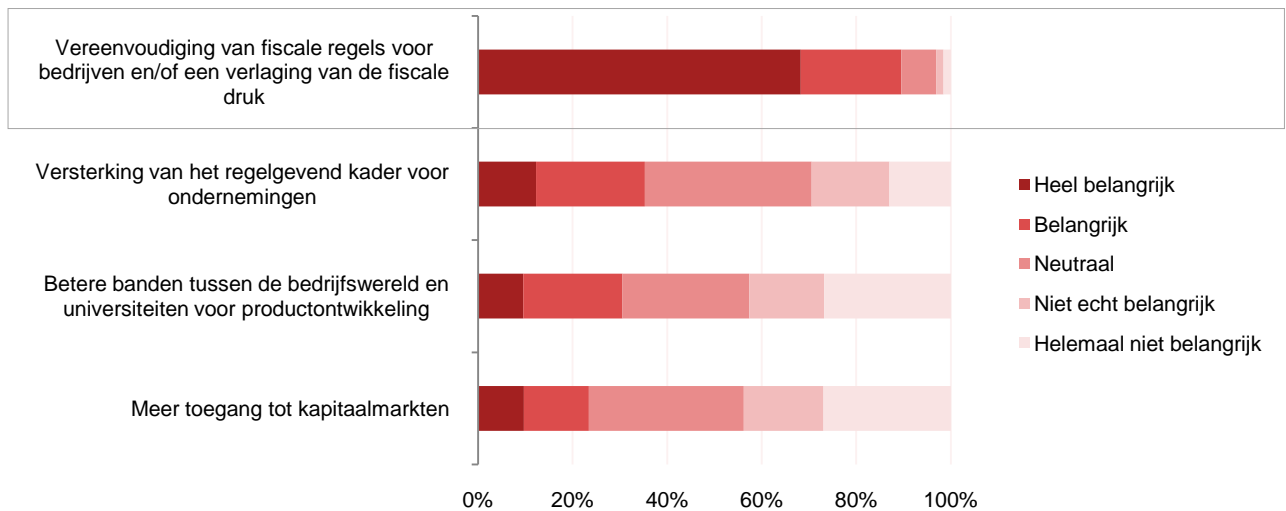
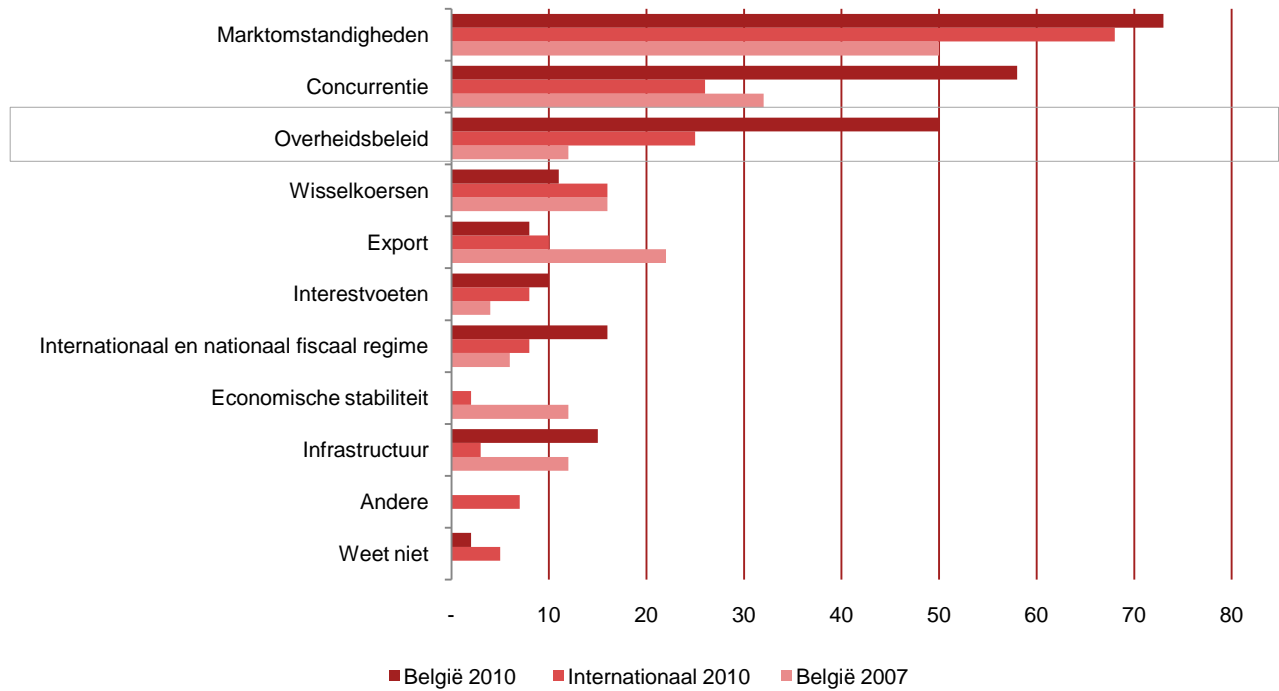

Enquête rond het familiebedrijf in België

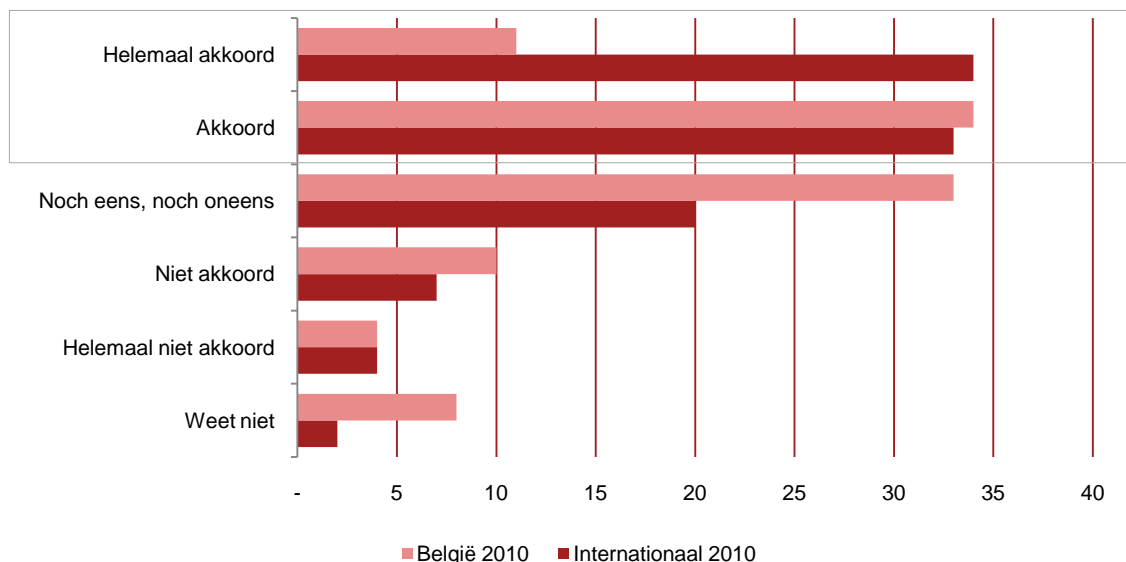
December 2010

Kernbevindingen

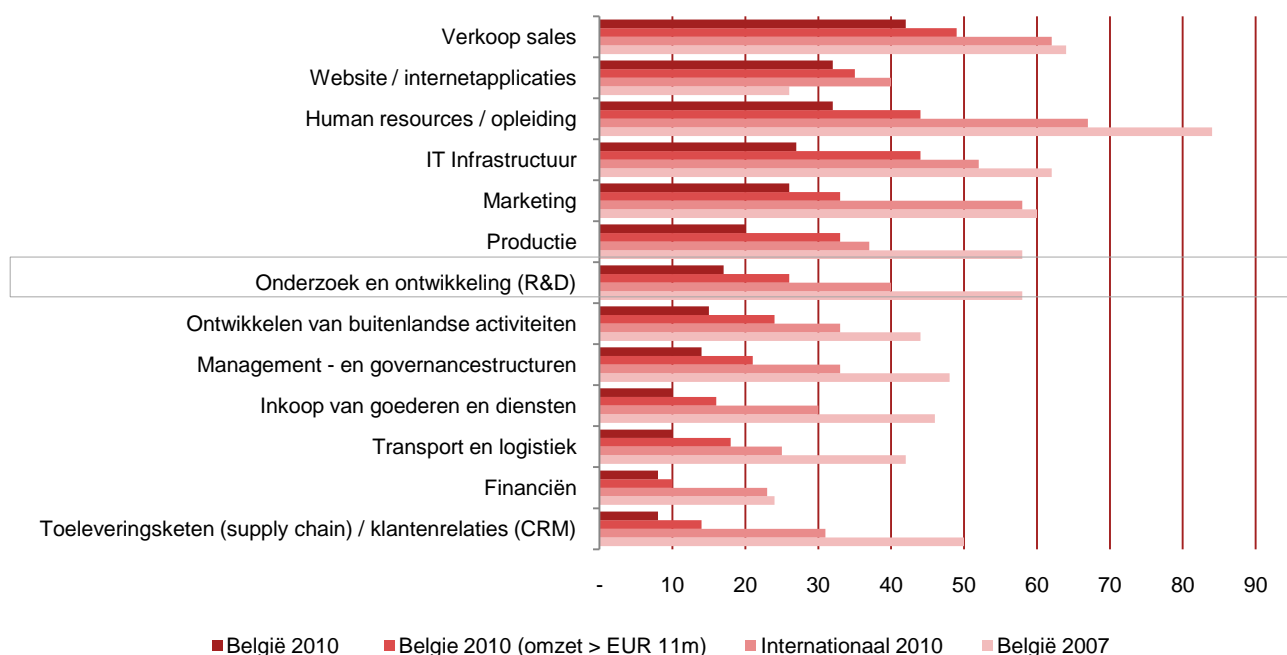
- 1 op 2 respondenten ziet **overheidsbeleid – en regulering** als één van de voornaamste externe uitdagingen voor hun onderneming. Dit is een verviervoudiging ten opzichte van 2007 en is dubbel zo hoog als internationaal. Bovendien kent België de derde hoogste belastingsdruk van Europa, wat een hypotheek legt op ons concurrentievermogen.

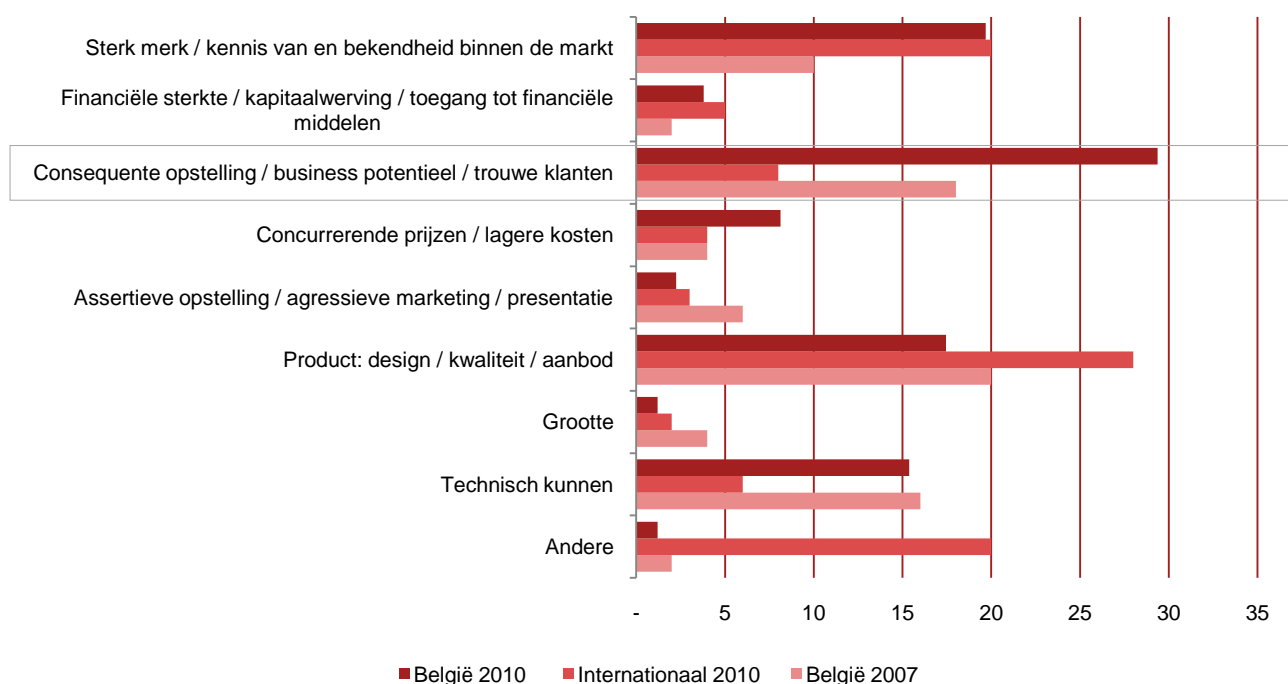
2. Ongeveer de helft van de respondenten is van mening dat het **familiale karakter van hun bedrijf hen heeft geholpen** om de crisis te doorstaan. Toch blijven Belgische ondernemers **voorzichtiger** dan hun internationale collega's en dit zowel qua vertrouwen in de nabije toekomst als wat betreft het volume aan geplande investeringen.

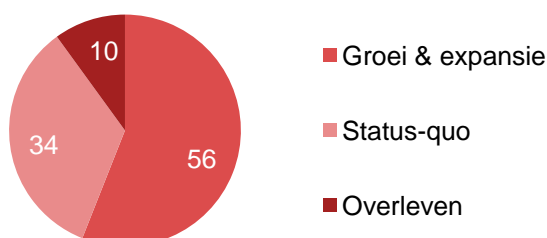
3. **Investerings in het verkoopapparaat, de IT infrastructuur en HR/opleiding staan bovenaan de investeringsagenda** van de bedrijven. De investeringsplannen **liggen** evenwel beduidend **lager** dan in 2007 en internationaal. Opvallend is dat vooral de beoogde investeringen in **HR/opleiding** en **R&D** drastisch dalen ten opzichte van 2007 en ten opzichte van de internationale scene.

4. Belgische familiebedrijven stellen veeleer de **klant centraal** terwijl de internationale bevraging een focus op design en kwaliteit van het product uitwijst.

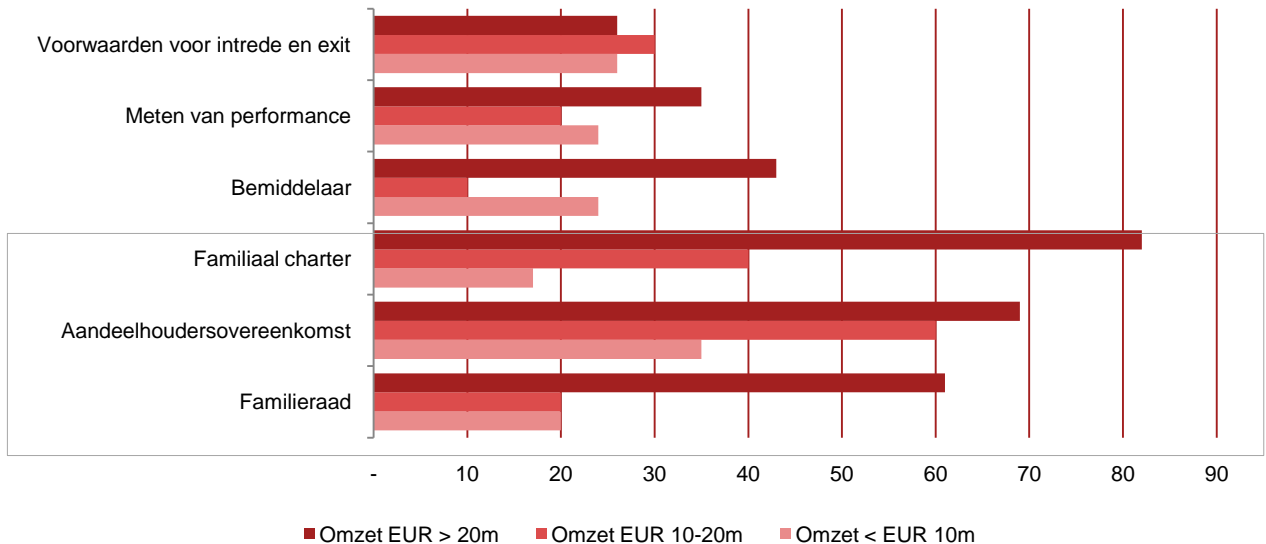

5. Meer dan de helft van de Belgische familiebedrijven denkt in het komende jaar te zullen **groeien** en 1 op 5 van hen beoogt dit te realiseren door **één of meerdere overnames** in de komende 12 maanden.

6. Uit de bevraging blijkt dat bedrijven die de intentie hebben om op korte termijn van eigenaar te veranderen, onvoldoende zijn voorbereid op deze overgang, terwijl dit cruciaal is om **onnodig waardeverlies** te voorkomen. Zo blijkt dat van de bedrijven die denken van eigenaar te veranderen binnen de 1 tot 2 jaar, slechts een kleine meerderheid (55%) een waardering heeft laten uitvoeren in het laatste jaar.
7. Opvallend is dat 68% van alle bevrageden nog **geen opvolgingsplan** heeft voor de cruciale managementfuncties. Bovendien heeft bijna de helft van de Belgische familiebedrijven nog geen voorzieningen getroffen in geval van een onverwacht overlijden of plotse onbekwaamheid van één van de familiale managers of aandeelhouders. We kunnen dan ook niet anders dan benadrukken dat een goede successieplanning heel wat problemen kan voorkomen, zowel voor het bedrijf als voor de betrokken familie.

Hierbij aansluitend stellen we ook vast dat drie op vier bedrijven geen voorziening heeft getroffen voor het **oplossen van conflicten**. De voornaamste conflicten gaan over de strategie, over wie wel of niet kan werken in het bedrijf en over de evaluatie van de prestaties van werkende familieleden. De familiebedrijven die wel voorzieningen hebben getroffen, kiezen voornamelijk voor de aandeelhoudersovereenkomst, het familiaal charter en de familieraad. Deze top drie procedures worden wel aanzienlijk meer gebruikt bij grotere bedrijven; het familiaal charter wordt zelfs bij acht op tien bedrijven gebruikt die een omzet hebben van meer dan EUR 20 miljoen.

8. Ongeveer de helft van de bedrijven met een omzet van meer dan EUR 20 miljoen heeft ondertussen één of meerdere **externe bestuurders**, mogelijk mede dankzij de introductie van de Code Buysse die praktische richtlijnen en suggesties om een bedrijf te besturen aanbiedt. Bij de andere familiale ondernemingen schommelt dit tussen de 10% en 20%.
9. Ook de positieve impact van **maatschappelijk verantwoord ondernemen** is doorgedrongen tot een meerderheid van de familiale ondernemers. De impact van MVO zal nog crucialer worden in de nabije toekomst. Het groener worden van de economie (CO2 certificaten, passiefbouw etc.) verplicht de bedrijven hun business model aan te passen. Degenen die hier een proactief beleid voeren zullen mogelijk ook genieten van een **competitief voordeel**.

